

[Püirschel.]

Side foreslaas, forbeholde mig at stille Forslag derom. Det er jo en Lov af ikke ringe Betydning, der her skal ændres, og det er naturligt at betragte Sagen lidt nærmere i et Udvalg.

Saa vidt jeg kan se, angaar et af de vigtigste Punkter Spørgsmaalet om Sproget i Retten deroppe, og dette berøres ogsaa i de i øvrigt meget kortfattede Motiver, der, hvis jeg maa have Lov at sige det til den højtærede Minister, ikke synes mig paa alle Punkter at gøre fyldestgørende Rede for de foreslaaede Forandringer. Der er foreslaaet den Forandring med Hensyn til Retssproget deroppe, at man ved Lovforslagets § 41 ændrer Retsplejelovens § 149, 1ste Stykke, saaledes, at medens der hidtil har staaet: „En Dommer, som er det færøske Sprog mægtig, kan benytte dette ved Afhøring af færøsktalende Personer, som udtaler Ønske herom“, foreslaas det, at der skal staa, at han *skal* det. Jeg maa sige, at jeg paa Forhaand ikke er nogen Tilhænger af denne Forandring; Sproget paa Færøerne er et vanskeligt Omraade, og jeg tror, man ved den hidtil gældende Affattelse havde givet den Regel, som var mindst egnet til at give Anledning til Vanskeligheder paa dette Omraade. Naar man skaber en ubetinget Regel, der hviler paa et Skøn, skaber man noget, der i Virkeligheden ikke er ubetinget. Hvem skal skønne over, om Dommeren er det færøske Sprog mægtig? Skal Dommeren gøre det selv, betyder det akkurat det samme, om der staa „kan“ eller „skal“, blot med den Forskel, at den Dommer, som ikke ønsker at komme under Tvang, nu bliver stillet saaledes, at han maa sige: Jeg afhører overhovedet ikke nogen paa det færøske Sprog selv ikke i den mindste Sag; selv ikke i en Sag, hvor jeg mener, jeg med mine Sprogkundskaber i og for sig kunde klare det, afhører jeg ikke paa Færøsk, thi jeg vil ikke give mig selv den Stilling at sige: Jeg er det færøske Sprog mægtig, da jeg saa til enhver Tid skal afhøre paa Færøsk. — Nej, den Dommer, der vil have sin Frihed, siger: Jeg er ikke det færøske Sprog saaledes mægtig, at jeg afhører paa Færøsk, jeg kan ikke. Netop derfor bliver Regelen et Tilbageskridt i Stedet for et Fremskridt. Hvis Dommeren ikke tager den Stilling, jeg sidst har anført, vil han kunne blive udsat for Angreb paa et nationalt Grundlag, kunde jeg maaske kalde det — jeg er ikke helt tilfreds med dette Udtryk, men jeg haaber, man forstaar, hvad der menes —, og maaske ganske uberegtiget. Det kan godt være, Dommeren

mener: Jeg kan det færøske Sprog saa godt, at jeg i en lille dagligdags Sag kan benytte dette Sprog, ogsaa fordi jeg staar over for en Færing, som jeg ved har forfærdelig svært ved at klare sig paa Dansk, medens han i en stor og vigtig og indviklet Sag, hvor det maaske kommer an paa at kende det færøske Sprog i alle Enkeltheder, men hvor han staar over for en Mand, der er det danske Sprog fuldt ud mægtig, siger: Her er det i Virkeligheden det simpleste for alle Parter, at vi taler Dansk. Det kan være en fuldt ud saglig Betragtning, der ligger bagved, men ved den her foreslaaede Formulering af Regelen giver man en Mulighed for — ja, jeg havde nær sagt — at kværlere paa dette Omraade, som jeg ikke er begejstret for. Derfor tror jeg, at det er en Ting, man skal tænke lidt nærmere over, inden man ændrer Regelen paa dette Punkt.

Paa et andet Punkt ønsker jeg ogsaa en Ændring. Der staar, at man som Tolk i Færøsk kan bruge Folk, der er godkendt af Amtmanden som Oversættere. Der vilde jeg jo finde, at det var det mest hensigtsmæssige, at man havde hertil forud udpegede Folk, forud godkendte Folk. Kommer der en Sag af en lidt vanskelig Beskaffenhed, maaske med et lokalpolitisk Element i, kan det være meget vanskeligt for Amtmanden at nægte at godkende en eller anden som Oversætter, skønt han mener, at denne Oversætter aldeles ikke er sin Opgave voksen. Hvis man derimod i Forvejen har nogle Folk, godkendt dertil, og de findes jo i Massevis paa Færøerne, saa man kunde jo have mange, som var godkendt til dette, saa var man fri for Indsigelser, saa var man fri for Besværinger paa dette Punkt. Jeg gør her opmærksom paa, at dette stod paa samme Maade i den tidligere Lov; den uheldige Ordning har altsaa været gældende deroppe i nogen Tid og har ikke givet Anledning til Ulempe, men det anser jeg i og for sig ikke for at være noget afgørende Argument imod den Betragtning, jeg har fremført. Ogsaa paa et andet Punkt foreslaas § 149 ændret, idet det foreslaas at lade udgaa Ordene: „en edsvoren“ af 1ste Stykke. Den Bestemmelse, hvoraf dette Ord foreslaas strøget, lyder i Retsplejeloven saaledes: „Afhørelse af Personer, der ikke er det danske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk“. Her foreslaar man at lade Ordene „en edsvoren“ gaa ud; og jeg forstaar det meget godt, fordi det paa Færøerne naturligvis kan være overordentlig vanskeligt til enhver Tid at skaffe en edsvoren Tolk paa et hvilket som helst af de Sprog, som kan